

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMÉGYE POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI LAPJA.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fill. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 5 korona. — Telefonszám: 14.

Felolós szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. Nyilttér sora
50 fillér. — Megjelenhetésként egyszer, 6 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

Nemzeti egység és nemzetiség.

Sz.-udvarhely, december 2.

A ki akarja a magyar állam fönmaradását, annak akarnia kell azt is, hogy létrejőjön valahára az egységes és oszthatatlan magyar nemzet, melynek a hon minden polgára — a mint a nemzetiségi egyenjogúságról szóló törvény mondja — bármely nemzetiséghez tartozék is, egyenjogu tagja. A ki nem akarja az egységes és oszthatatlan magyar nemzetet, az a magyar állam fönmaradását sem akarja.

De ahhoz, hogy a magyar nemzet egységes és oszthatatlan legyen, nem elég a jogi egység, mert az csak külső egység, hanem benső, etikai alapon megvalósuló, azaz oly egységre van szükség, mely a haza összes polgárait, a jogi értelemben vett magyar nemzet összes tagjait, ha nem is faji, de minden esetre oly érzelmi egységben foglalja össze, a melyet sem külső erőszak, sem lelketlen izgatók meg nem bonthatnak; mert a hazának, az intézményeknek, a nemzet történelmi hagyományainak és országunk szent koronájának rajongó szeretetén és tiszteletén épül föl, mely a polgárok szívemélyén lakozik s ha vésszeljeljes idők következnek, minden polgár ugyanazon nemzeti büszkeség és ugyanazon honszeretet lángja által lekesítve, áldozza föl vagyonát, ha kell, életét is, a hazáért. Ha hiányzik ez a benső érzelmi egység, ha hiányzik az egységes nemzeti öntudat, nincs egységes magyar nemzet, csak papiroson van, ha a nemzeti öntudat ereje nem önt belé etikai tartalmat is.

A nemzettagok érzelmi egysége koránt sem függ attól, hogy az összes honfiak egy fajhoz tartozzanak, egy nyelvet beszéljenek. A branyiszközi hőök legnagyobb része is tót volt s tábori papjuk zabi hoi (üsd agyon) kiáltással lelkesítve,

vezette őket az ellenség ellen a merdek hegylejtőn föfelé. És ezek a tót fiúk a magyar szabadságért lelkesedve rohantak a halálba. A torontáli svábokból álló honvéd zászlóalj is oly bátran harczolt a magyar szabadságért, hogy kiérdemelte magának a szabadságharc legnagyobb katonai kitüntetését, a vörössapkát. De ezek, ha nem is beszéltek magyarul, mert arra, hogy megtanuljanak, az állam nekik alkalmat nem nyújtott, szívük mélyében magyarul éreztek és a magyar hazáért a szabadságért vértüket ontották.

De vajjon magyarul éreznek-e azok, kik sérelmet látnak abban, ha az állam módot akar nekik, illetve fiaiknak nyújtani arra, hogy megtanulják az állam hivatalos nyelvét és pedig oly mértékben, hogy hasznát is vehessék, magukat azon a nyelven tovább is képezhessék és mindazokat az állásokat elfoglalhassák, mindazokra a keresetforrásokra szert tehessenek, a melyekhez az állam nyelvének teljes ismerete és birása szükséges? Magyarul éreznek-e azok, kik egyházakra sérelmet látnak abban, hogy iskoláikban oly tanítók tartására akarja őket az állam kötelezni, kik jól tudnak magyarul és meg is képesek tanítani magyarul azokat, a kiknek erre a nyelvre szükségük van, vagy lehet? Magyarul éreznek-e azok, kikre sérelmes, hogy az iskoláikban alkalmazott tanítókat, ha azt, a mi nek tanítására kötelesek, rosszul tanítják, hanyagul tanítják, az állam hatóságai helyükről elmozdithatják? A kik ebben sérelmet látnak magukra és egyházukra, azok nem tagjai érzelmeikben a magyar nemzetnek, nem akarják az egységes, oszthatatlan magyar nemzetet élő valósággá tenni, azoknak más nemzeti öntudat hatása alatt élnek, más nemzeti eszme hatalma

alatt állanak és nem az autonómiát és egyházukat féltik, hanem azt az idegen nemzeti öntudatot, mely meghuzódik addig, a mig érzik a magyar állam hatalmát, erejét, de előtör és érvényesülni akar, ha vésszeljeljes idők ezt az államhatalmat ledöntéssel fenyegetik.

A népoktatás reformjáról szóló törvényjavaslat nem fogja meg az egységes és oszthatatlan magyar nemzet megalkotásának azt az eszközét, a melyet immár meg kellene ragadnia, mert periculum in mora. Nem mondja ki ez a törvényjavaslat az állami tanítóképzést, nem rendel el, hogy csak azok lehetnek tanítók, kik a nemzeti öntudatot növendékeikbe belenevelő állami tanítóképző-intézetben végzik tanulmányaikat s nem akadályozza meg, hogy olyanok is lehessenek a nép nevelői, a kikben idegen nemzeti öntudat él s kiknek lelkében idegen nemzeti eszme ábrándjai honolnak. Csak arról gondoskodik ez a törvény, hogy a ki mint tanító működik, az megfelelő képzettséggel bírjon, magyarul tudjon, a magyar nyelvet eredménnyel tanítsa és az állam ellenőrző és fegyelmi hatalma alatt álljon, az állam eszméje ellen ne izgathasson, a nemzeti egységet aknamunkával alá ne áshassa.

És mégis, már másodizben oly izgatás indul meg e törvényjavaslat ellen, mely kell, hogy mindenki, a kinek a magyar állam fönmaradása és fejlődése szíven fekszik, a legnagyobb megütközést keltse.

Vajjon a magyar nyelv tudása oly veszedelem-e, mely elsőpréssel fenyegeti a hazánkban élő nem magyar fajokat? Hiszen a szászok az erdélyi fejedelmek idejében mind tudtak magyarul, mind magyarul tárgyaltak az országgyűléseken, mind értették az Approbata és Compilata konstitucziókat, a melyek magyarul voltak szó-

Egy rózsá halála.

— Henri Germain —

— Fordította: **Ferencz Tivadar.** —

Légmentesen zárt ajtó- és ablak mögött, a fiatal leány végignyújtzkodott az ágyon és azután mozdulatlanul maradt vadonatúj, rózsaszínű selyemruhájában, amely utolsó szeszélye és utolsó ajándéka volt amit kapott.

Ebben a majdnem fényűzéssel bebutorozott szobában, ébenfa asztalával, bársonyszékeivel és pamlagával, fiatal szépsége pompásan vette ki magát.

A hosszú, sötét, kibontott hajfürtjei végig ömlöttek hófehér vállain egészen a derekáig és a hajdísznek használt néhány piros rózsá úgnézett ki mint egy-egy vérfolt.

Különb az egész szoba tele volt rózsákkal: a virágtartóban, az egyes butorokon, a szőnyegen, sőt még az ágyon is voltak rózsák, a hová ő ezeket magával vitte, hogy játszassék velök, hogy megfoszthassa leveleitől.

Halandó virágok, amelyek kábító illatukkal éppen most mérgezik meg ezt az áldozatra kiszemelt husz éves leányt!

És most kiábrándulva, a sors csapásától megtörve, elhatározta magában, hogy leszámol életével; félelem nélkül bevárta a megváltás óráját, visszpillantást vetve múltjára, amely most, minden ábrándjától megfosztva, megújult merev tekintete előtt.

Már félig elkábulva, hangosan beszélget magával. Néha hideg borzongás fut végig a testén, ami, igen megviseli; görcsöt kap és felemelkedik szép teste, amelynek hajlékony formái előtűnnek a selyemruha alól.

— Miért is szeretett? Miért jött ide Párisba, ebbe a tátongó, elbűvölő örvénybe, amely koldusbotra juttatja a leggazdagabb embert és tönkreteszi a leg-egészségesebb szervezetet, ahol a legtisztább és legártatlanabb is elpusztul? Némelyek — az erősek és edzettek, amint mondják — szembeszállnak a sok veszélyvel és zöld ágra vergődnek, de milyen áron és milyen körülmények között!

Bizonyára ő ezelőtt sohasem gondolt erre; nénye volt az, egy mogorva és szivtelen aggszűz, aki azért hívta őt Párisba, hogy legyen valaki mellette és hogy ne unatkozzék.

Kevés idővel ezelőtt elvesztette szülőit, elfogadta nénjének meghívását, mert azt gondolta, hogy ezentul nem áll egyedül és elhagyottan e nagy világon. És a szegény Róza elhagyta kedves, verőfényes szülőföldjét: Gascoguet, a termékeny és viruló vidéket, ahol kora reggeltől késő estéig hallható a napbar-nított, piros-pozsgás leányok vidám kacagása, édes dalolása.

Cognac hazája, ahol minden szép és jó és amelynek szelleme — közmondásos!

Mikor Párisba jött — tizenhétéves korában — nénye őt egy, a vienni utcában lakó, divatárúsnőhöz adta hogy ott elsajátítsa ezt az iparágat.

És ez a foglalkozás tetszett a fiatal leánynak: egy fiatal leányra nézve nincs is kellemesebb dolog, mint ruhát varrni, kalapot diszíteni. Egész nap rendezgette a női kalapokon a különféle színű és alakú virágokat, felvarrva selyempuha szalagot, és tarkamadar tollat.

Gyorsan megtanulta ezt a foglalkozást és ügyességével valamint a veleszületett izlésével messze tulszárnyalta az ugyanazon üzletben dolgozó többi társnőit.

Egy évvel később az üzlet első munkásnője lett; ezen időtől kezdve szép keresetre tett szert. De nénye nagyon kapzsi volt: mennél többet keresett a szegény Róza, annál többet kövelelt tőle, a nénye maga mellé ültette és a szegény leánynak nemesen érző, ártatlan lelkét elrontotta telhetetlen kapzsiságával.

Azt lehetett mondani, hogy a fiatal leány lelkéből kiirtott minden nemesebb érzést és mindig több és több hasznot akart huzni.

De Róza mindent eltűrt, daczára annak hogy sokat szenvedett ezen rossz bánásmód miatt, amely mélyen sértette nemes érzelmét, lelke fenségét.

Tűrt, szenvedett és — várt.

De kire és mire? Ő maga sem tudott volna erre felelni; de sejtette, hogy ennek az erkölcsi kizárnak előbb-utóbb vége lesz, tovább várt és dolgozott.

Egy nap, amidőn Róza legkevésbé gondolt erre, eljött a várva-várt megszabadulás, egy szép fiatal és igen tehetséges festő, Leclerc Alfonz személyében.

A művész egy este, észrevette a fiatal leányt a vienni utcában, és kezdetben tisztességes távolságban követte, azután minden nap ment utána egészen a Montmartreig, ahol a két nő lakott; végre Rózának is feltűnt a fiatal ember.

Egy este végre bátorságot vett magának es udvariasan közeledett a fiatal leányhoz. Következő napon már merészebb lett: piros rózsákból álló bokrétával lepte meg és egyszersmind esdekelve kért egy légyottot.

Éppen ezen a napon nénye nagyon elkésoritte és miután nem volt képes eltűrni további zaklatását, elfogadta a fiatal ember ajánlatát.

vegezve és azért mégis megmaradtak szászok, kiknek nagy része nem tud magyarul, kik német szokásokkal élnek és ma is azokat a szász dialektusokat beszélik, a melyeket az erdélyi fejedelmek korában beszéltek. Hol van hát a fajok elsőprézésének a veszedelme, hol van tehát az a törekvés, hogy a honpolgárok anyanyelvüktől fosztassanak meg?

Ez nincsen seholy, ez a népoktatási törvényjavaslatban sem nyilatkozik meg, ezt nem is kívánja senki sem.

De ha ezen veszedelem fönn nem forog, akkor ne tessék azt a falra festeni. A magyar nemzet elleni gyűlöletet ne tessék az egyházi autonómia és a pedagógiai czélszerűség köpenyével takargatni.

Ez az ország a magyaroké. Magyar vér hódította meg, magyar elme szervezte, magyar vitézség tartotta fönn és magyar vér védelmezte s foglalta vissza a töröktől. Ez az ország tehát a magyaroké marad, akár tetszik az itt élő idegen fajoknak, akár nem. A magyar államhatalom nem engedheti meg, hogy az országot azok az idegen elemek sajátítsák ki, a melyek ide beköltözve, vendégszerető fogadtatásban részesültek, kiváltságokat nyertek, vallásuk szabad gyakorlatában biztosítottak és pedig oly időben, a mikor még magyarok is voltak, a kiket üldöztek vallásukért. Nem lehet megengedni, hogy a magyar állam szabad intézményeit arra használhassák föl, hogy egysége és magyarsága ellen büntetlenül lehessen izgatni s az állam fönmaradását saját intézményeinek igénybevételével lehessen megingatni. Az itt élő idegen népeket erőszakkal beleolvasztani senki sem akarja, de a beleolvadás lehetőségét megakadályozni, sőt a magyarságból az elhódítást lehetővé tenni intézményileg nem akarhatjuk.

A hadsereggel, a nemzeti egység megteremtőjének e leghatalmasabb eszközével nem rendelkezünk szabadon. De az iskola egészen a mienk. Gyávaság volna, ha az állam nem merné ezt az eszközt megragadni és saját konszolidáció-

jára fölhasználni csupán azért, mert akadnak, a kik a magyar intézmények révén jutnak tisztességhez, hatalomhoz, sőt külső díszhez és nagy tekintélyhez is, de a kik még is ez intézmények teljes kiépítése és megszilárdítása ellen foglalnak állást.

Azt hisszük, hogy a kormány és az összejövő országgyűlés tisztán látja a helyzetet és fogja tudni kötelességét.

BELFÖLD.

— A nagy per. —

Rudapest, 1904. decz. 2.

Itéljen hát a nemzet! Így mondják jobbról, így mondják balról, és küldik szét a vádló leveleket és mondják a perbeszédet. A bíró nézi a feleket, — mindenik vádol és mindenik vádoltatik — és gyűlöltötte a peranyag, szinte hegygyé tornyosul. De a szorgos kezek azért nem pihennek el, hordják és czipelik, gyűjtik és halmozzák tovább és egyre tovább. Hol az a szekérderek, a hol elfér a nagy per akta-csomója? . . . Hol az a bírói bölcsesség, a mely mérlegre veti, mind a hány? Hol az az elfogulatlan ítélet, a mely elválaszt igazat a hamistól, perdöntőt a czélzatos félrevezetéstől?

Tisztünk van nekünk is a nagy perben. A védelem-e, a vád-e, ne keressük. Egy a czélja mindenkinek, ha becsületos: az igazság keresése. S ugyanegy a fegyvere is: a ki vádol tulpan, az védelmez innen; a ki balról végzi a védelem tisztét, jobb felé fordítja a vád fegyverét.

Tisztünk parancsolja, hogy ítéletmondás előtt főlemeljük figyelmeztető szavunkat. A bírónak szólunk, az ítélezhöz. Nem hogy ítéletét befolyásoljuk, csak hogy a per anyagát megrostáljuk. Nem arról beszélünk, a mi lesz az igazmondásban, csak arról, a mi gonoszság és félrevezetés lakozik az akta-csomóban.

Bíró uram, egyenesítsd ki a hátadat és nyisd ki a szemedet. A füled vegye be a hangos vádakat és a susogó vádaskodást; a kezéd pedig vesse mind megannyit rostára, hogy kihulljon a pernye és ne maradjon meg, csak a nehéz mag . . .

Miről kell itélkezni? A házszabályokról. Jók-e, vagy rosszak? Kell-e módosítani vagy nem? Munka kell-e, vagy obstrukció? Alkotás-e, vagy lefetyelés?

De mindezekről szó nincs a szekérdereknyi vádiratban. Nem írják róla levelek, nem beszélnek róla szónokok. De írják és beszélnek szólásszabadságról, a mit senki se bánt. Beszélnek és írják klotúrról, a mit senki se akar. És folyik a harc, dul a tusakodás nem a házszabályok körül, de a hatalom körül.

Világtalanabb a vaknál, a ki látó szemével nem veszi észre, hogy a magyar ellenzéknek nagyobb hatalom van a kezében, mint bármely ellenzéknek a világon. Befolyása van, akarata, sokszor diktáló szava. Ráteszi kezét az állam gépezetére és gépezet megáll; ellene szegül a nemzeti akaratnak és az akarat tehetetlenné válik.

De ezzel a hatalommal nem érik be. Mindent akarnak. A mindennél is többet. Igába verni a többséget, nem elég nekik, megsemmisíteni akarják.

Bíró uram! Nézze csak a harc fegyvereit s látni fogja a küzdelem céljait.

A régi házszabályokat kéri a küzdő tábor? Egy se kéri. Hiszen mindmegannyi hirdeti, hogy rosszak és tarthatatlanok. De a hatalmat kéri. A kormányzás jogát kéri. Az egyik magamagának, a másik puhányoknak, a kiket a keze nyomásával gyurhat.

Erre a célra való kicsalogatni az erősek táborából népszerű férfiakat, hogy ezt a népszerűséget is beleilleszék foknak a lajtorjába, a melyen föl-mászni akarnak.

Erre a célra való tömjénezni a születés kiválojainak, a feudális befolyásnak, hogy a hatalom legfőbb letéteményesét is belevonják nagyratörő játékkukba.

Erre a célra való a főrendek mozgolódásáról szóló híresztelés, hogy fölfelé épp úgy utat törjenek, mint a hogy lefelé gyökeret verjenek.

Erre a célra való a mindegyik válogatás nélkül való szövetség; minden vegyvernek válogatás nélkül való elfogadása.

Megalázkodás, hizelgés, alázatoság és góg, hazudozás és meggyanusítás, izgatás, hamisítás, lázítás és gerinczgörbitő meghunyászkodás, — mind erre a célra való . . .

A bíró prídig nyissa ki a szemét és egyenesítse ki a hátát. Lászon és itéljen. Még csak azt se mondja a vádolók táborának:

— Mondd meg nekem, kikkel szövetsz és én megmondom, mit akarsz . . .

Itéljünk, de az igaz peranyagról . . .

—ág.

Mikor Róza a légyott után hazajött, néje durva szemre hányással fogadta; szótlanul hallgatta a kemény szavakat, de titokban örült, hogy van valakije, aki — szereti.

Ez a jelenet többször ismétlődött, míg végre Róza elkábult, lebilincselve a szívében ébredező szerelemtől, ott hagyta néje lakását, azzal az elhatározással, hogy nem megy többé vissza.

Egész nap szomorú és elfogult volt és mikor beköszöntött az est, nem tudta, hogy hová menjen. De egyszerre csak eszébe jutott Alfonz ígérete és esküje, bizva becsületében, egyet gondolt és egyenesen abba a kávéházba sietett a hol szeretője tartózkodik. Mikor ott megpillantotta, csak annyit mondott:

— Itt vagyok, ha csakugyan szeretsz, sohasem válunk el egymástól!

És ez naptól kezdve a művész szeretője lett.

Oh! A kegyetlen visszaemlékezés!

Gyakran tűnt fel emlékezetében a fiatal művész és most is az ágyon nyújtózkodva, szemévilága a kété-jövőbe merült, keresve az álomképet, amely mindinkább tűnőfélben volt; de még most is csak szeretőjére gondolt.

Milyen boldog volt a fiatal festőművész, amikor vele megismerkedett, mennyire szerette, imádtá és most?

Egy mély fájdalom hosszú sohaja utat tört magának összeszorult kebléből.

Előtte való nap, nagyon jól emlékszik, Alfonz nagyon korán és titokzatosan távozott tőle; azután, ebédkor, visszajött, egy hatalmas rózsabokrétával.

Istenem, mindent megsejtett!

Mint a most környező rózsák elkábitják, éppen úgy elkábitották őt azok a rózsák, amelyet legelőszőr kapott szeretőjétől.

A rózsák zsenge virágkoronájából szerelem áradt szét, mámorító, részegítő illattal körülvéve a két boldog szerelmest. És csókoló ajakkal, kéjtől sugárzó pillantásokkal kölcsönösen szívták a szerelem kimondhatatlan gyönyörét.

Oh! Az a boldog és még boldogtalanabb visszaemlékezés!

Kimondhatatlan fájdalmat érzett ebben a pillanatban; vérvő szíve elszorult, bádgyadt szempillája ellomhult, mély szomorúság övezte arcát és eltűnt

az élet tavaszának minden bája, minden dísz, ajaka pedig teljesen elhalványult.

Egy sajátságos érzéketlenség hatalmába kerítette egész testét és odaláncolta a halálos ágyhoz.

Képzeld, a brándozása tovább tartott. Képzletében ismét megújultak a letűnt boldog napok. Szeretőjének műterme és az együtt eltöltött boldog órák gyors elmúlása. Még jól visszaemlékezett szeretőjének rajongására, sovárgására, ábrándjára és a szerelem azon édes szavaira, amelylyel boldogította.

És a rövid, de annál boldogabb közös élet is jutott eszébe, amelyet szeretőjével átélt és pedig ebben a szobában, ahol most megfosztva minden reménytől, megtörve ott fekszik és várja a halált.

Hullámzó kebléből egy fájdalmas sóhaj hallható, két kezével görcsösen kapkod szívéhez és a széttépett rózsák szirmaiból a halálhozó illatár szétárad.

Mennél többet szenved, annál inkább megújul lelkében az elmúlt szép napok emléke.

Képzletében még egyszer átéli az elmúlt tavasznak azt a boldog napját, amidőn elszor vette fel magára ezt a szép, rózsaszínű selyemruhát, amely most is rajta van, amelyben szeretőjének örök hűséget esküdött.

Ezen a napon szeretőjétől sok szép rózsát kapott.

Egy pár nap múlva, szeretője valami ürügy alatt elutazott és egy teljes hónapig, reája nézve egy emberlő, nem mutatkozott.

És midőn minden reménytől megfosztva már lemondott róla, egy szép napon megjelent előtte — régi szeretője.

De ez nem volt többé a vidám, jószívű Alfonz, kifogástalan öltözetben, keztűs kézzel, de nem jókedvűen lépett be a szobába.

Először is jelenlegi helyzetét magyarázta meg a leánynak, azután erkölcsi tekintetű megóvásáról kezdett beszélni, majd jövőjét fejtegette, kiemelve tekintélyét és társadalmi helyzetét, — és végre a legnagyobb lelki nyugalommal kijelentette, hogy nem-sokára megnősül.

Szeretője akar megnősülni, más nőt átkarolni, megölelni, másnak szerelmet vallani és hűséget esküdni és végre ezt a nőt is rá fogja szedni?

Ártatlan lelke nem bírta elviselni a sors ezen

csapását, szíve megrendült, hite romba dől, amiután az csalta meg, akit egyes-egyedül és legjobban szeretett e nagy világon.

És szeretője, a művész, látva a fiatal leány őszinte fájdalmát és kétségbeesését, — kezdetben egy árva szóval sem vigasztalta; végre néhány közönséges szót intézett a leányhoz, amelyek azonban fájdalmasabban hatottak mint előbbi hallgatása, és azután — távozott a művész, elment mindörökre.

Eszméletlenül, majdnem mozdulatlanul feküdt az ágyon a fiatal leány: úgy nézett ki, mintha már nem élne.

Tehát ez a szerelem, a fiatalság, a boldogság?

A szerelem hazugság; a fiatalság csalóka; a boldogság á'om.

Te ártatlan de szerencsétlen gyermek, téged is kelepcczébe csalt a mindennapi élet, hogy nemsokára szárnyszegetten visszadobjon mint anyai más fiatal leányt.

De miután e földön minden csak hazugság, miután minden öröm és boldogság nem egyéb mint fájdalom és csalódás, — minek még tovább élni? . . .

Szempilláit majdnem teljesen behunyta, keble erősen hullámzott, arca elhalványult; tágra nyitott szájával, úgy látszott, még nagyobb erővel akarta beszívni a rózsák halálhozó illatát.

Ezután az elragadtatás egy bizonyos neme szállotta meg, arca megélenkült, vidáman nézett maga körül és azt hitte, mintha egy édes, megnyugtató, majdnem égi zenének hangját hallaná: a szobájában lévő piros rózsák szirmainak csendes hullása volt ez.

Egy eltévedt napsugár megvilágította a rózsá-illattal telt szobáját, száraz ajaka megmozdult és gyenge teste, egy görcsrohamtól gyötörve, kiegyenesedett, majd összehúzódott.

Egy gyenge hang, egy valódi gyermekhang, suttogva kezdett beszélni:

Alfonzom! Édes Alfonzom! . . . Szeretlek! . . . Várj reám!

És szerető lelke egy lehelettel mindörökre távozott gyenge testétől. Úgy élt és úgy halt meg mint egy rózsák: rövid ideig élt, de akkor boldog volt és mikor boldogsága megszűnt, akkor megszűnt — élni . . .

Politikai jegyzetek.

Budapest, decz. 2.

Az a kérdés, kinek van igaza, kezd kialakulni. A többség erősen előtérbe nyomul Törvényhatóságok, híres vármegyék, nagy városok a nemzeti szellem világító tornyai kigyulladtak és messze világítanak a megnyilatkozó közvélemény előtt.

De most jön aztán a váratlan fordulat. Igazság mérlege nem az ő javára billen, egyszerre megtagadja, amire tegnap még mint a szentírásra esküdt.

Pest vármegye például mindig úgy szerepelt az ellenzék ajkán és az ellenzéki közvélemény sajtójában mint vezérmegye, amelynek hazafisága bevehetetlen vár.

Hát ez igaz is. Az ország legnagyobb s legelső vármegyéje azonban a kormány mellett nyilatkozott. S ime mi történt? A híres rendületlen vármegyéről egyszerre azt olvashatjuk, hogy törvényhatósága akarat nélkül való, gondolkodni nem tudó, megvesztegethető, hazafiatlan elemekből áll

*

A szabadelvűpártban napról-napra fokozódó lelkesedést kelt a nemzeti közvéleménynek egyre hatalmasabb arányban való megnyilatkozása Pestvármegye közgyűlésének hazafias határozata mellé méltán sorakozik Nagyvárad, Temesvár és Győr városok állásfoglalása, mely fényes tanubizonyosságul szolgál arra nézve, hogy a vidéki lakosság intelligenciája, melyet nem a pillanatnyi hangulatok dominálnak, hanem amely a nemzet jövőjét tartja szem előtt, lelkesen helyeslő és buzdító szóval sorakozik a kormány mellé. Villágos ebből, hogy a nemzet művelt társadalmá nemcsak érzi az obstrukció nyűgétől való megszabadulás szükségét, hanem helyesli a megszabadulásnak a kormány által megjelölt egyetlen módját is és ebben hasonlóan az angol nagyvárosok művelt közönségéhez — teljes erővel és lelkesedéssel kész a kormányt támogatni. Nagyvárad, Temesvár és Győr városok közönségének megnyilatkozása olyan eredmény, amelyet semmiféle ellenzéki rabulisztikával sem lehet lekicsinyelni. Ennek a három vidéki városnak a megnyilatkozása eklatáns bizonyosságot adta szuperioritásának és a szabadelvűpártban semmi kétség sincs az iránt, hogy az ország többi városainak intelligens közönsége is hasonló módon fog válaszolni arra a kérdésre, hogy a nemzet valódi közvéleményét a megyék és városok művelt közönségének megnyilatkozásai, amelyekből már eddig is világosan kitűnik, hogy a választók nagy többsége az obstrukció ellen foglal állást. Ennek alapján a szabadelvűpárt nyugodt lelkiismerettel és lelkes hangulatban várja tovább a többi megye és város megnyilatkozását: — a nemzet ítéletét.

*

Van Göthének egy híres költeménye, a bűvész inas. A mester távollétében az inas szabadon ereszté a szellemeket, s mikor aztán az elemek árja rászakad, a hullámok elnyeléssel fenyegetik, nem képes a szellemeket megfékezni s azok nem engedelmessé válnak neki

Ilyen gyatra meggondolatlan bűvészinas az ellenzék is. Odavette a jelszót a tömeg közé, az utcára: általános szavazati jog, titkos szavazás.

Azt remélte ettől a bűvös jelszótól, hogy a szervezett szocializmus százezrei, a negyedik rend ugynevezett hazátlan bitangjai majd az ellenzékhez csatlakoznak, melynek tábora ilyen módon félelmesen megnövekszik.

A tüzes csóva gyújtott is; de legelőször az ellenzék kisdud kunyhócskáit égette hammuvá. A negyedik rend százezrei szívesen hallgatták a jelszót, a melyet ők már régen hangoztatnak. De azért nem álltak kötelnek. Az ellenzék tehát nem növekedett meg a szocialistákkal. Ellenben a tüzes csóva már ott van a szalmakazlak, a buzaasztalok körül és a gyarló bűvészinasok rémülve látják, hogy nem tudnak a neki szabadult szellemeknek parancsolni.

*

Befujja az utat a hó, — czéltalanul fut a fakó. Mostanában divatos és alkalmi dolog — népdalokat énekelni.

Különbben is régi szokás nálunk, ünnepi és nagyon is középnap hangulatok közt egyaránt, utczán, tüntetésen, korcsmában, kávéházban rágyujtani egy-egy kurucz nótára, még inkább a himnuszra, a szózatra és a Kossuth-nótára.

De soha oly sűrűn, mohón és dühösen nem hangzottak ezek a nemzeti énekek, mint mostanában. Ezek ma argumentumok ad hominem. Ha a szövetkezett ellenzék kifogy a beszédből és az érvekből, elkezd a Kossuth-nótát énekelni. Az ifjuság meg éppen szereti, mihelyt egy hordó csapra ütődik, a Himnuszt. — Felállani! Felállani!

Mikor az ember kurta korcsmában vagy füstös kávéházban ezt hallja, biztosra veheti, hogy a felbuzdult hazafiság a Himnuszt profánálja.

Most azonban esik a hó országszerte. Szüre az ég, a havazás mindenfelé megeredt. És a nagy országos zenebonában senki se tudja, hogy meddig országút és honnan árok?

Nagyon alkalmoszerű tehát a helyzet jellemzésére, ha — már csak változatosság okából is — azt fujjuk, hogy:

Befujta az utat a hó, czéltalanul megy a fakó . . .

Kisipar, háziipar.

Sz.-udvarhely, decz. 5.

A napokban az a híradás jelent meg a sajtóban, hogy Tallián földmivelésügyi miniszter a jövő év tavaszán a városligeti mezőgazdasági muzeumban háziipari kiállítást rendeztet, amely vásárral lesz egybekötve, nyilvános szemlére kerül mindaz, amit a tél folyamán a háziipari kurzusokon készítenek. Mert ha kevés szó is esik róla, de falvainkban igen sok helyen még mindig folyik az a dicséretre méltó akció, hogy a nép télen át könnyen elsajátítható téli keresetforrást ismerjen meg és a hosszú tél kényszerű kényelmét kenyérszerző foglalkozással váltsa föl.

A földmivelésügyi miniszter, mikor a tavaszi kiállítás és vásár eszméjét végrehajtani rendelte, azon szempont mellett, hogy széles körben megismerjék a háziipari készítményeket és vásárolják is, még az a szándék is vezet, hogy már eleve tárgyalanná váljék egy olyan vélemény, mintha a mezőgazdasági háziipar a kisipar megrontására lenne.

A kiállítás nyilván fogja tanusítani. Hiszen a mezőgazdasági háziipar sem nem gerálja, sem készítményeivel nem tünteti fel, mintha a szakbeli iparral versenyezni tudna és akarna. Mert nem is akar azal versenyezni. Célja az, hogy ott, ahol a nyersanyagok kezuél vannak, ahol van fűzfa, ott kosarakat, ahol van nádas és sás, ott kasokat, gyékénytakarókat készítsenek. Felhasználják az eddig jobbra alomnak felhasználdott kukoricza-csuhét, eszkábálnak a házi szükségletben felhasználható dolgokat. Szóval, csak arra veti magát a mezőgazdasági háziipar, amire a mezőgazdasági foglalkozásban van szükség. Az ipar nem veti magát arra, mert nem is találja meg számítását, hogy például csemegegyűző szállítási alkalmat fűzfakosarat, baromfiállításra szükséges kasokat és a nyerstermények forgalomba hozására szükséges tárgyakat előállítsa. Ez nagyon alkalmas téli foglalkozás a tétlen földmivelőnek. A kisipar szorult helyzetét ugyan azzal még senki sem motiválta, hogy a földmivesember egyébként is jobbra csak a maga szükségleteinek céljaira télen által valami munkával eltöltötte az időt. Aminthogy pl. Svájcban egy csöppetsem szorította meg az órapárt, hogy a Szentgotthárd környéki svájci falvak lakói megannyi órakerék-készítő háziiparosok, pedig hol állunk még mi attól és viszonyaink szerint sohasem leszünk ott, mert nálunk a háziiparnak egész más és speciális a célja. Mi nálunk a mezőgazdasági háziipar, ahogy kontemplálva van, nagyobb tiszteletben tartja az iparüző existenciáját és nem konkurrál vele semmi téren sem.

Mind több helyen rendeznek már mezőgazdasági háziipari kurzusokat. Tavaly is száznál is több volt. Ezen a télen a számuk még jobban szaporodik és érdekes jelenség, hogy egy-egy ilyen kurzusra már a közel falvak dolgozni szerető földmivelői jelentkeznek. Néhány kilométert taposnak nap-ny nap után a hóban, hogy megtanulják a kosárfonást, a kosárfonást, egy kis faragást, mert úgy veszik észre, hogyha nem csordul, hát csöppön s télen, mikor oly vékonyan gurul a garas, aki a két kezemunkájából él: nagy kedvvel fogadja a munkanyújtó, a bár kis ke-

resetet nyújtó alkalmakat. És e kis szociális akcióban megszívlelendő vonás, hogy a falunak gyöngébb nemét is foglalkoztatja. A falu asszonyainak, leányainak is ad dolgot, nekik való működési tért jelöl: a háztartási foglalkozás keretében jut nekik háziipari foglalkozás. A gyümölcs és zöldség feldolgozási és eltartási módjai ismertetésével juttatja őket új ismeretek birtokába s ennek nyomán új kereseteket.

Miért szeretettel nézzük éppen a szervezkedés idejében a falu népét, ahogyan a téli akciókat fogadja és fölkarolja. Mindez megindítóan azt igazolja, hogy csak a foglalkoztatás alkalmát kellett megadni a mi népünknek: hajlandósága feléje fordult. Reménységgel sorakozik és ajka hálaszóra nyílik az iránt, ki sorsukat nemes törődéssel, nagy előre látással mind több és többnek szerzi meg, hogy télen által ne a tétlen sivárság kódos gondolatai csüggeszszék, keserítsék lelkét.

UJDONSAGOK.

Székelyudvarhely, decz. 4.

Sebesi Arthur †

— Ha fel száll a kőd és meleg napok lesznek, akkor haza megyek. Csak egyszer áthaladjak a Királyhágón, akkor megélek, — ismételte gyakran, csodálatos reménységgel.

Áthaladt a Királyhágón — holtan, hidegen. Most már nem bántja a kőd, nem gyöttri fájdalom. Nemes lelke elszállt a fáradt és a láztól végleg elgyötört testből. A haldoklók soha meg nem szünő reménységével kereste a gyógyulást fenyőerdőben, majd napfényes déli tájon, tengerpartokon és nyomában ott settenkedett az elmulás, a végzet.

Milyen csendes, megrázkodtatások nélküli volt élete, éppen olyan volt halála is. Panasz nélkül türt, lázalmából felébredt s reá nézett az apáczára aztán az orvosra, ki mesterséges uton akart még életet adni a fáradt testnek, szeme megtelt könnyel és meghalt. A kis, tiszta külön szobában csend lett. Künn pedig felszállt a reggeli kőd s a budai hegyek mögött felemelkedő nap besütött az ablakon s megvilágította a halott nyugalmas arcát.

Igy halt meg Sebesi Arthur, egy kiváló tehetséges, fiatal ügyvéd élete legszebb idejében. Másnak annyi fárasztó munka és küzdelem után ilyen korban már az élet élvezetet és örömet ad, de ezt tőle a végzet megtagadta. Hasztalan volt a nevelő szülői gondos szeretet és ápolás; — születésében már magával hozott sorvasztó kor éppen akkor ölte meg, mikor a boldogéletről álmodozott. Meghatóan ragaszkodott ahoz a családhoz, melyben felnőtt és korán elvesztett apa és anyja helyett megtalálta az éppen olyan nagyon szerető nevelőket, kiknek néma fájdalom kíséri most sírjába minden reménységüket.

A bögözi kurián csend lesz. Az ő szuró megjegyzéseit, tréfáit nem hallhatjuk többé. Apró mókáit, melyeket csendes hangon mondott el nélkülözni fogják a társaságban, baráti körben. De nélkülözni fogja a nép nagy emberbaráti szeretetét, melyet rövid idő alatt megismert. Az ő pályáján úgy gazdagodnak meg az emberek, ha elfeledkeznek a szivről, és ő csodálatosan tudta egyenesíteni a szeretet mesterségének ridegségével. Ezért a nép előtt is legendás lesz alakja.

— Ha felszáll a kőd és meleg napok lesznek akkor megélek . . .

A kőd felszállt, de már csak a frissen hantolt sírról.

Az Országos-Szabadelvűpárt üdvözlése. Az Udvarhelymegyei Szabadelvűpárt vezetősége Az Országos Szabadelvűpárt elnökéhez Podmaniczky báróhoz nov. 29-iki kelettel a következő táviratot intézte: Az Udvarhelymegyei szabadelvűpárt vezetősége meg lévén győződve a házszabályok módosításának szükségességéről, va' amint arról is, hogy a Szabadelvűpárt parlamentünk tekintélyének és munkaképességének megóvása céljából az országszerte nyilvánuló közvéleménynek megfelelőleg a szólásszabadság fenntartásával, de a parlamenti intézmény alapelveit sértő *technikai obstrukció kizárásával* óhajta a házszabályok módosítását, ezen cél elérésére szolgáló hazafias működéséhez sikert kíván és bizalommal üdvözlö a Szabadelvűpártot. Báró Podmaniczky, a párt elnöke a bizalomnyilvánítást a következő távirattal köszönte meg: „Nagyságos Jung-Cseke Lajos urnak, az Udvarhelymegyei Szabadelvűpárt alelnökének. Biztosítjuk ottani elvtársainkat, hogy akciónk nem a szólásszabadság, hanem csak az azzal parlamentünk tekintélyének sárba tiprásával elkövetett visszaélések ellen irányul. A küzdelemből a szólásszabadság maga sér tetlenül fog ki kerülni. Bizalmukat és támogatásukat igen köszönjük. Podmaniczky pártelnök.“

Rákóczy ünnepély és munkakiállítás. Az áll. polgári leányiskola ma délelőtt 10 órakor tartja meg Rákóczy-ünnepélyét a Budapest-szálló nagytermében. Az ünnepélyek szép nagy programja mellett kétségkívül igen érdekes része lesz a munka-kiállítás, melyet az intézet vezetősége a növendékekkel ez alkalomra készített és a melyből befolyó jövedelmet a szegény tanulók segélykönyvtára javára fordítják. Most, amidőn felmerül a kedves gond, de mégis csak nehéz kérdés: vajjon mit hozzon a Jézuska karácsonyra? — e munkakiállítás kétszeres becses kell bírjon a nagy közönségre nézve. E kiállítás mintegy 280 darab himzett és festett női kézimunka kerül eladásra, amiből bizonyára könnyű lesz a választás, mert a munkák legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelek lesznek, s így a jómódúak szőpet és drágát, a kevésbé tehetősek egyszerűt, de nem kevésbé kedveset választanak. A közönség ott vásárolva, észrevétlenül adózik a magyar iparnak és veti meg alapját egy igen üdvös intézménynek, melynek állandósítása valóban kívánatos. Hisszük, a tanítónők és növendékek fáradozása nem lesz kárba vesztett munka s az elvetett mag jóföldbe került és megtermi gyümölcsét. Az ünnepélyt és munkavásárlást a közönség meleg pártfogásába ajánljuk.

Bajok a telefon körül. Mint már kifejtettük igen nagy hiányt pótol az intézkedés, hogy városunkat az interurbán hálózatba bekapcsolták, miáltal városunk a központhoz, a közvetlen érintkezés által, igen közel jutott. Sajnos azonban, hogy a bekapcsolás által még most sem értük el a kitűzött célt, mivel bizony a telefon nagyobb távolságnál hasznavehetetlen vagy legalább is mindegyre felmondja a szolgálatot. Erről a posta és távirat igazgatóság is tudomása van, amennyiben mindegyre eszközöl próbabeszélgetést több kevesebb, de inkább kevesebb sikerrel. Van azonban az interurbán hálózatba való bekapcsolásnak egy másik igen nagy hátránya, a melyért a telefont az előfizetők nem veszik olyan mértékben igénybe, amint az a vállalat érdekében is kívánatos volna. Ugyanis a posta és távirat igazgatóság elrendelte, hogy minden egyes előfizető, ki az interurbán telefont igénybe akarja venni, ötven korona biztosítékot tegyen le a postahivatalnál, amelyből majd a postahivatal a beszélgetési 2 koronás díjakat levonja. Nem tudjuk, hogy ez más városban így van-e, de ha van, elég rosszul van. Az előfizetőktől, kiknek a hivatal telefont gépet adott, s a méregdrága évi 144 korona előfizetési díjat pontosan felveszi nem tételezhető az fel, hogy az interurbán hálózat 3 perc használataért járó 2 koronás beszélgetési díjat ne lehetne felvenni, viszont az sem kívánható, hogy a magas előfizetési díj mellett, az előfizető, azért, hogy az interurbán vonalat egy évben talán kétszer-háromszor igénybe veszi, ötven koronát kamat mentesen a postahivatalnál deponáljon. Ez nem csak, hogy az előfizetők iránti nagy fokú bizalmatlanságnak a jele, de határozottan az interurbán-telefon használatának, s így jövedelmezőségének hátrányára van. Ha már a postaigazgatóság nem bizik meg az előfizetőkben két korona erejéig, legalább azt rendelje el, hogy az interurbán telefon igénybevételekor a 3 percért fizetendő 2 koronás díjat az illető előfizető a beszélgetés megkezdése előtt minden egyes esetben küldhesse be a postahivatalnak, hogy így a saját gépét használhassa a beszélgetésnél, és ne kelljen a szobájában felakasztott gépe daczára a postahivatalba sétálni. Ez végtére is sommi áldozatába nem kerül az igazgatóságnak, anyagilag semmit sem kockáztat, sőt ez által módot ad arra, hogy a telefont interurbán beszélgetésekre miundikább igénybe vegye a közönség, miáltal anyagilag is lesz annyi eredmény, hogy a mostani alig használható telefont használhatóvá teheti.

Nőegyleti fillérestély. A Jótékony Nőegylet második fillérestélyét *Lestyán Margit* és *Madárász Bea* rendezték, kik szintén igen szép programot állítottak össze. Az estély műsorát *Kovácsy Jenő* főgimn. tanár vezette be, ki „Az én születésem napja” címmel irt humoreszkjét olvasta fel. *Kriszta Erzsike* egy pár szép dalt énekelt cigány zene kísérettel, melyet a közönség tetszéssel fogadott. *Burger Arthur* főgimn. tanár a társadalmi hazugságokról tartott igen ügyes szabadelőadást, állandó derűtség közben. Kellemes meglepetés számba ment *Szabó Gáborné Török Piroska* énekszólója, ki programon kívül egy pár szép dalt énekelt, s a zajos tetszés nyilvánítást egy-két magyar népdal ráadásával hálálta meg. Az estélyt sikerült táncmulatság fejezte be, mely éjfélig tartott. Most szerdán 7-ikén, a 10-iki tea-estély követ-

keztében nem tartanak fillérestélyt, míg a 14-ikét Dr. Kovács Gézáné és Beteg Pálné rendezik, amely estély ez évben egyszersmind az utolsó is lesz.

Városi közgyűlés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete *Szakáts Zoltán* polgármester elnöke mellett 30 ikán délután látogatott közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya a *villamosági telep szerződés-tervezet tárgyalása* volt. A tanács ez ügyben a következő javaslatot terjesztette elő: „Mondja ki a képviselőtestület, hogy egy városi villamosmű és malom berendezésére vonatkozólag Ganz és társa vasöntő és gépgyár részvénytársulat budapesti czég által benyújtott ajánlatot elfogadja, az arra vonatkozólag 187 490 korona összeggel előirányzott s jelen jegyzőkönyvhöz másolatilag mellékelte szerződést megkötöni határozza, s annak aláírásával a polgármestert megbizza. Egyszersmind mondja ki a képviselőtestület, hogy a villamosmű és malomra vonatkozólag *Baumann Márton* mérnök a Ganz és társa részvénytársulat építészeti tanácsadója által készített építési terveket, valamint a szintén általa készített és ifj. *Galter János* városi mérnök által a helyi egy-ségárhoz képest átdolgozott költségvetést elfogadja s az építkezéseknek nyílt árlejtés útján leendő kiadásával a városi tanácsot megbizza. Utasítandó végül a város tanácsa, miszerint tekintve, hogy a város képviselőtestülete az összes építési és berendezési költségeket 50 évre felveendő törlesztéses kölcsönből óhajja fedezni, a kölcsön felvétele iránt a szükséges lépéseket tegye meg s a megkötendő kölcsönszerződést az építésre vonatkozó határozat felsőbb hatósági jóváhagyása után terjessze a képviselőtestület elé.” A javaslatot elsőnek *Molnár Károly* szölte, ki az ez ügyben kiküldött bizottság irásbeli előterjesztését kívánta látni, mielőtt a tárgyalásba a gyűlés belebocsátkozna. Hasonló értelműben szólalt fel Dr. *Solymossy Lajos* is, ki a kiküldött bizottság munkáját felületesnek tartotta. Dr. *Válenstik Ferencz*, mint a bizottság egyik tagja, személyes kérdésben szólalt fel, s a bizottság megválasztását akkor, amidőn az a város érdekeit szemelőtt tartva, minden lehetőt megtett, jogosulatlanak mondja, a s gyűlés többségének helyeslése mellett visszautasítja. *Szakáts* polgármester kifjti, hogy a bizottság jelentését az idő rövidségeért nem foglathatta írásba, azután pedig annak munkáját ismertette meg. *Gyertyánffy Gábor* a biz. ülésén is megtett és a szerződés-tervezetre vonatkozó módosításait mondta el. Egy pár személyes felszólalás után a közgyűlés a szerződés részletes tárgyalásába belement, s a tanács javaslatát a szerződés megkötését illetőleg a következő módosításokkal fogadta el: „A szerződés 5 ik §-ának második pontja kihagyásával következőleg egészítették ki: Vállalkozó köteles a dynamo gépek, lokomobil és stransmissio alapozási munkálatai, valamint a turbina szekrény építését a város képviselőtestülete által jelen szerződés elfogadásával egyidejűleg jóváhagyott terv és költségvetési egységárok mellett saját maga elkészíttetni s az egyéb szállítványokra kikötött felelősséget ezekért is elvállalni. Köteles továbbá a vállalkozó a város által építendő duzzasztó mű építési munkálatait saját közveivel állandóan ellenőriztetni és annak a város által eszközöndő felülvizsgálatánál s illetve átvételénél közreműködni. Amennyiben vállalkozó ezen felülvizsgálat, illetve átvétel alkalmával a duzzasztó mű megépítése ellen kifogást nem emel, az általa szállított berendezések üzemének hibáinál a duzzasztó mű helytelen építését okul felhozni nem jogosult. A 7. §. 4-ik bekezdése következőleg egészítették ki: Ha a vállalkozó jelen szakasz első bekezdésében említett elkészítési határidőt be nem tartaná, vagy az elkészített berendezés vállalkozó hibájából az előírt időben átvétel nem volna, a késedelem minden napjára 100 (száz) koronát fizet a városnak stb. Ugyancsak a 7. § 6-ik bekezdése következőleg egészítették ki: Vis major és stricke esetei, valamint azon eset, ha a város az 5. §-ban részletezett teljesítményeket a jelen § 1. bekezdésében előírt határidő alatt vállalkozónak bármily okból át nem adhatná, felmentik a vállalkozót a késedelem mindennemű jogkövetkezményei alól stb. A 8. §. 1-ső bekezdése következő szöveggel állapítatik meg: A vállalkozó jótállást vállal a tőle szállított berendezésnek és az általa teljesített építési munkálatoknak a jelen szerződés határozmányai szerint való kifogástalan elkészítéseért és helyes működéséért az üzembehelyezés, illetve ideiglenes átvétel napjától számított 3 (három) évre oly formán, hogy minden hibának, amely rossz anyag, rossz szerkezet vagy rossz beállításból ered, a kijavítását saját költségén haladéktalanul foganatba veszi. A 14-ik §. következő szöveggel állapítatik meg: A vállalkozónak joga van az építés vagy szállítás folyamata alatt részletfizetéseket kérni. E célból a vállalkozó a teljesített munkák és szállított anyagokról legfeljebb 2 hónapi időközökben kereseti kimutatásokat nyújthat be az építkezésre felügyelő bizottságnál két példányban, a bizottság a kimutatásokat átvizsgálja, igazolhatja vagy helyesbíti s a kereseti összeg 95%-át a kimutatás benyújtását követő 14 napon belül folyósítani tartozik, a kereseti összeg fennmaradt 5%-a az ideiglenes átvétel megtörténte után 4 héten belül a vállalkozónak kifizetetik. A kereseti összegnek a jótállási időre visszatartott része értékpapirokkal kicserélhető. A 15. §. a következő szöveggel állapítatik meg: Vállalkozó köteles jelen szerződésből folyó kötelezettségei, illetve a város jogainak biztosítására a vállalati összeg 10% (tíz százalékát) mint óvadé-

kot a város pénztárába készpénzben vagy óvadékképes papirokban letenni és pedig félrészben jelen szerződés jogerőre emelkedése után 14. napon belül, a másik felerésznek megfelelő összeg pedig a benyújtandó első kereseti kimutatás összegéből lesz levonva. Apadás, illetve árfolyam hanyatlás esetén köteles a vállalkozó az óvadéket a város felhívására 8 napon belül kiegészíteni, az időközi kamatok vállalkozót illetik és évenként február 1-én kivehető. Értékpapírok letéteményezése esetén pedig a szelvények lejáratkor a vállalkozónak átadandók, az óvadék s jótállási 3 évi időt követő 4 héten belül a vállalkozónak visszaadandó. — A gyűlés délután 6 órakor ért véget. A módosított szerződést a tanács a Ganz és Társa czégnek elfogadás végett már elküldte, a így egy néhány nap alatt eldül, hogy Székelyudvarhelynek jövő évben lesz-e villamos világítása?

Királyi kitüntetés. A király *Jung-Cseke Lajos* székelyudvarhelyi apát-plebános és kerületi főesperesnek, a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a harmadosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta. Királyi kegy aligha talált érdemesebb férfit kitüntetésre, mint *Jung-Cseke Lajost*. *Jung-Cseke* 1884-ben, tehát husz év óta van városunkban, amidőn mint plebános és főesperes nevezetett ki. Ez idő alatt nemcsak egyháza felvirágoztatása érdekében fejtett ki nagy buzgalmat, hanem élénk részt vett a társadalmi életben is, s a különböző vallásfelekezetek közti jó viszony ápolása egyik különös érdemei közé tartozik. Szerénysége közismeretű; s nagy képességét fontos állásában mindig kiváló tapintattal és alapos szakavatottsággal érvényesítette; kötelességtudása, lekötelező szeretetreméltósága csak tisztelőket szerzett neki. 1900-ban egyháza érdekében kifejtett munkássága elismerésül apát méltósággal ruháztatott fel, míg a társadalmi életben kifejtett tevékenységeért most királyi kitüntetés érte őt. *Jung Cseke Lajos*nak ezen legfelsőbb helyen való elismerése ép oly nemesen jellemzi őt, mint embert, mint amily bizonyosságát szolgáltatja napjainkban, fájdalom, oly ritka önzetlenségének az eddig már befutott közpályán. A kitüntetés alkalomból széleskörben megnyilvánuló gratulációkhoz örömmel fűzzük a miénket is.

Az Erdélyrészi Első Szinikerület választmánya tegnap, szombaton, Marosvásárhelyt, ülésezett. E gyűlésen megállapodásra jöttek a kerületben bentlévő városok színiszerezőjára nézve és választották a pályázó szintársulatok közül is. A gyűlésen Székelyudvarhelyt *Szakáts Zoltán* polgármester képviselte.

Szabadelvüparti gyűlés. Az Udvarhelymegyei Szabadelvüpart a törvényhatósági gyűléseket megelőzni szokott gyűlését ez alkalommal is megtartja. A gyűlés napját a part vezetősége — miután a törvhat. gyűlés 15-ikén lesz — f. hó 14-ikének délutáni 3 órájára tűzte ki.

A teaestély. A Nőegylet választmányának a múlt vasárnap tartott ülésében állapították meg a decz. 10-iki teaestélyen terítendő és az egyes sátrakban árusító hölgyekre nézve. Az estély most is teljesen a megelőző teaestélyek mintájára lesz rendezve, s a rendezőség ez alkalommal is minden lehetőt megtesz, hogy az miben sem maradjon mögötte a korábbiaktól, a melyek pedig köztudomás szerint hangulat tekintetében messze vidéken hírnevesek. A mulatság iránt a közönség körében nagy az érdeklődés, s így bizton remélhető, hogy nyomában sok árva és szegény arczáról fog felszáradni a leperdülő könnycsepp. Az estélyen *terítendő*: *Roediger Erzsike*, *Bod Etel* 1 asztal; *Roediger Melánia*, *Dózsa Sári*, *Bartha Ilus* 1 asztal; *Lányi Rózsika*, *Jánosy Bea*, *Ferenczy Irén*, *Ferenczy Margit* 2 asztal; *Lestyán Margit*, *Benedek Erzsike* (Parajd) 1 asztal; *Müller nővérek* 1 asztal; *Br. Orbán nővérek* 1 asztal; *Félegyházi Mariska*, *Koncz Margit*, *Kassay Irén*, *Lendvay Mária*, *Szöllösi Irén* 2 asztal. *Hein Eszti* világpostás. *Virágot árulnak*: *Nosz Ilonka*, *Fankovich Mariska*. *Tea sátorban lesznek*: *Roediger Gyuláné*, *Dózsa Jakabné*, *Dr. Egyed Balázsné*, *Vajda Ferenczné*. *Czukrázdában*: *Szakáts Zoltánné*, *Becsek Aladárné*, *Dr. Kovácsy Albertné*, *Dr. Vass Lajosné*. *Pezsgő sátor*: *Dr. Válenstik Ferenczné*, *Dr. Göllner Béláné*, *Demény Ferenczné*, *Dr. Soó Rezsőné*, *Szabó Gáborné*. *Szivar sátor*: *Szabó Istvánné*, *Dr. Solymossy Lajosé*, *Diószeghy Margit*. *Jux bazár*: *Groákné Szabó Kata*, *Szabady Tivadarné*, *Dr. Török Pálné*. *Bor sátor*: *Félegyházi Antalné*, *Fankovich Gyuláné*, *Medgyes Emma*. *Fekete kive*: *Vajda Lajosné*, *Beteg Pálné*. *Sülteknél*: *Simó Mátyásné*, *Gyarmathy Sándorné*, *Kassay Endréné*. — Itt említjük meg, hogy az estélyre történt előzetes gyűjtésből befolyt 455 korona 70 fillér. Az adakozók névsorát térszűke következtében jövő számunkban közöljük.

József Ágost főherceg vármegyénk vadászaihoz a következő sorokat intézte: Vadásztársak! Edes atyám nevét viselő szanatorium egyesület nemes céljainak valóra váltására sorsjátékot rendez s abban a vadászokra gondolt. Azok között egy művészi értékű vadászfelvezérést fog kisorsolói Szeregljünk össze a nemes célra. Siessünk a tüdővész ellen való oly fontos harcban! Legyünk mi is azok között, kik beteg testvéreink, honfitársaink életét megmenteni törekszenek. Mutassuk meg, hogy vadászveinben szent érzelmek honolnak, hiszen minden vásárolt sorsjegy egy-két tégláját szerzi a szanatoriumnak, melyben szegény betegek enyhülést és tán gyógyulást is fognak lelni. Öszinte vadász üdvvel *József Ágost főherceg* s. k.

Iparosok fillérestélya. A Polgári önképző- és segélyző-egylet holnapi, 5-iki, fillérestélyét *Péter Róza, Tamás Erzs, Pecha Károly* és *Vicsai János* rendezik, kik igen szép programot állítottak össze. Igy: felolvasást tart *Petrányi Miklós* tanár, *Félegyházy Mariska* énekel, *Nagy Róza* czimbalmon játszik, *Sándor Ferencz* monológot ad elő. Az érdekesnek ígérkező estélyt a közönség figyelmébe ajánljuk.

Törvényhatósági közgyűlés. Udvarhelymegye törvényhatósági bizottsága folyó évi harmadik rendes közgyűlését f. hó 15-én tartja meg.

Protestáns estély. A székelyudvarhelyi ref. egyházi Értekezlet vallásos estélyeit, mint jeleztük, ez évben is megtartja. A rendezést most is az értekezlet női választmánya vette kezébe, s így az esték sikere eleve biztosítva van. Az első estély ma vasárnap 5 órakor lesz a ref. kollegium tornacsarnokában és műsora a következő: 1. A gyülekezet éneke: Te benned biztunk, XC. Solt. 1. vers. 2. Elnöki megnyitó: tartja *Vajda Ferencz* egyházi elnök. 3. Szaval: özv. *Groáké, Szabó Kata* urhölgy. 4. Énekel *Félegyházy Mariska*, harmoniumon kíséri *Baku Katalin*. 5. A ref. egyház szervezete, felolvasás, tartja *Vajda Ferencz* ref. pap. 6. Szaval *Győrffy István* VIII. o. tanuló. 7. Elnöki zárzó. 8. A gyülekezet éneke: Áld meg Ur Isten a te népedet. Belépés ingyenes; az estély jövedelme egy harmonium beszerzésére fordítatik.

Az ellenzék mozgalma. A Székelyudvarhely városi ellenzék a parlamenti eseményekből kifolyólag a napokban tartott értekezletén egy népgyűlés tartását vette tervbe. A gyűlést a mai napra tervezték, miután azonban a központból, a képviselők nagy elfoglaltsága folytán, szónokot e napra nem küldhettek ki, azt bizonytalan ideig elhalasztották.

Halálozások. Kiskantai özv. *Rács Károlyné* szül. *Hegyi Erzsébet* életének 66-ik, özvegyiségének 2-ik évében f. hó 29-ikén elhunyt. Temetése 1-én volt a r. kath. egyház szertartása szerint. Halálát gyermekei: *Rács Karolin* és férje *Pap György*, *Rács Károly* és neje *Csávolszki Teréz*, *Rács Albert* és neje *Planika Mariska*, *Rács Gyula* és neje *Gerbás Teréz*, *Rács Ákos* és neje *Nagy Erzsébet*, *Rács Eliz*, *Rács Ilka* gyászolják.

Szabó József ny. városi pénztári ellenőr élete 46 ik, házasságának 24-ik évében f. hó 2-ikén éjjel elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz. Halálát neje szül. *Simó Ilona*, *György*, *Juliska*, *József*, *Endre*, *Ilonka*, *Jankó*, *Károly* gyermekei és számos rokon siratja.

Sándorkák hangversenye. Sándorka tudvalevőleg nem csak jó cigányprimás, hanem a zeneszerzéshez is ért, amiről már egy pár sikerült darabja tesz bizonyosságot. Sándorka most újból egyszerre három darabot szerzett, még pedig „Homoródi-emlék cimen“ egy keringőt, „Székelyudvarhelyi induló“ cimen egy indulót és végül egy Románzó. Ez új darabjait Sándorka ujonnan szervezett zenekarával 4-én óhajta a közönségnek bemutatni, amidőn a Budapest-szállóban hangversenyt ad, amelyet a közönség szíves pártfogásába ajánlunk.

A len- és kendertermelés föllendítése. *Tallian Béla* fölmívelésügyi miniszter elrendelte, hogy a tél folyamán azokon a helyeken, ahol a len- és kendertermelés megokolt, a megbízott szaktanár, s e téren kiváló szakemberek népszerű tanításokat rendezzenek és a kisgazdákat a termelés minden fogásáról oktassák ki. Ugyancsak a termelés föllendítésére tíz vagon eredeti rigai lenvetőmagot szereztetett be, melynek szétosztása módzatairól legközelebb értesül a gazdaközönség. *Füredi* lentermelési szaktanár, mint jeleztük, Székelyudvarhelyen a múlt szombaton tartotta meg előadását.

Szülők figyelmébe. A következő sorok közlésére kértünk fel. A „Kolozsvári Középségi Tanárjelöltek Segélyző egyesülete“ a szülők becses figyel-

mébe ajánlja, hogy ha gyermekeik mellé nevelőkre, korrepetitorra van szükségük, egy — a javadalmazást is feltüntető levében forduljanak az Egyesülethez (Kolozsvár, Egyetem), mely lelkiismeretes és szakképzett nevelőről fog gondoskodni s a közvetítést díjtalanul végzi. — Vajha a szülők minél több ször nyujtatának alkalmat, hogy gyermekeik helyesirányu neveltetésének érdekében szíves szolgálatukra lehessünk *Szemerey Gergely* e. i. elnök, *Száva Kristóf* e. i. titkár.

A hivatalos iratok portómentessége. A belügyminiszterium körrendeletet bocsátott ki a magánfeleknek kézbesítendő hivatalos iratok portómentessége tárgyában. A rendelet szerint a postahivatalok utasítást nyertek, hogy a közigazgatási hatóságok által magánfelekhez intézett hivatalos iratokat tartalmazó levelek közül azokat, amelyeket a feladó a közigazgatási hatóságok a levélborítékon kitéendő záradékban portómenteseknek jeleznek, postadíjmentesen kézbesítsék a címzeteknek s csak az oly levelek után szedjenek be portóilletéket, amely levelek szóban levő záradékban portóköteleseknek vannak jelezve. Minthogy ekképpen a postahivatalok szorosán a feladó közigazgatási hatóság által kitett záradékhoz kötelesek alkalmazkodni, annak meghatározása, hogy az illető levelet portómentesnek vagy portóköteleseknek minősítve kell-e a postára adni, a feladó közigazgatási hatóságra van bízva. Az új kézbesítési utasítás, illetőleg az 1901. évi XX. t. cz. a postai portómentesség körét nem tágitotta ki, tehát portómenteseknek jelezve ez idő szerint is csak azokat a hivatalos leveleket lehet postára adni, amelyeket a hatóságok eddig is portómenteseknek jelezve adhattak postára. A különbség a régi és az új eljárás között e tekintetben csak az, hogy eddig a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése rendszerint a hatósági közegek útján történt, ellenben jelenleg, midőn az 1901. évi XX. t. cz. 25. §-a értelmében a közigazgatási hatóságok által a magánfelekhez intézett hivatalos iratok kézbesítése is rendszerint postai úton történik, természetesen, hogy közvetlen a magánfél címére sokkal nagyobb számmal küldhetők és küldendők portómentes hivatalos levelek, mint eddig.

Temetkezési egylet. *P. György József* Szent-Ferenczrendi főnök urtól, mint a Temetkezési-egylet szervező biz. elnökétől a következő sorokat vettük. Belügyminiszter ur a székelyudvarhelyi róm. kath. jellegű első temetkezési egylet alapszabályait 11152—1904. szám alatt megerősítette. Ezen egyletnek célja az egyleti tagok elhalálása esetén azok családjának segélyt nyújtani, vagy ha családja nem lenne, az elhunyt tisztességes eltemetéséről gondoskodni. (1. §) Tagja lehet a megalakulás első évében vallás, nemzetiség és korra való tekintet nélkül minden jelentkező és kiket a szülők, vagy gyámok bejelentenek. 3. §. E szerint a betegek és gyermekek is felvehetőek ez évben. Minden tag a beiratáskor fizet 2 (kettő) koronát és a szabálykönyvecskéjért 40 fill. 6. §. Ezen kívül minden haláleset után 40—40 fill. ez azonban a tagok növekedésével kevesbedik. 7. §. Minden elhalt tag után az arra jogosultnak fizet az egylet segély cimen 100 azaz száz koronát 9. §. és visszafeti az egyes halálesetek alkalmával befizetett 40—40 filléret. A jelentkezők összeírása és a tagági díjak összegyűjtésére felkértek *Barcsay Károly* és *Szörger Ferencz* kereskedő urak, kik a mai naptól kezdve, heti vásárnap (kedd) kivételével, naponként eszközlik az összeírást. Minthogy az egylet megnyitásához legalább 400 tag szükséges, fölkeretnek mind azok, kik az egylet tagjai óhajtanak lenni, hogy folyó hó december 10-ig jelentkezni sziveskedjenek. Ha akkor együtt lesz a 400 tag, 11-én délután megtartható lesz az első gyűlés. Annak idején a gyűlés idejét és helyét ezután fogom közölni.

Egy új kiadvány. Ha van áuruczik, melynél hiányát érezte eddig a vidéki intelligens vevőközönség egy szakszerű felvilágosítást nyújtó lelkiismeretes utmu'atónak, úgy bizonyára az arany- és ezüstékszer az. A fővárosi *Wirth János* és *Fia* cég egy vaskos kötetben adja közre új mintáit, oly áttekinthető összeállítással, hogy tiszta képét nyerjük az ezen cégnél alapelvül elfogadott korrekt üzleti szokásoknak. Komoly érdeklődőknek levelezőlapon nyilvánított óhajára (IV., Ferencziek-tere 9.) készséggel küldik meg.

Erdélyi képes naptár. *Stein János* kolozsvári egyet. könyvtáros kiadásában a napokban jelent meg 46-ik évfolyamában az Erdélyi képes naptár az 1905.

évre. A füzet ez évben is a naptári részen kívül érdekes olvasni valókat közöl. Ára 60 fillér. Ugyancsak most jelent meg a Nagy fali naptár is.

KÖZGAZDASÁG.

Az udvarhelymegyei gazdasági egyesület folyó hó 13-án d. e. 9 órakor a vármegyeház kistermében tartja *Hollai Arthur* főispán elnöke mellett rendes közgyűlést. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1905-iki évi munkaterv megállapítása. 3. Az 1905-iki évi költségvetés megállapítása. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. A választmány kiegészítése, 12 tag kisorsolásával. 6. A közgyűlést 4 nappal megelőzőleg az elnökhöz beadott indítványok tárgyalása. A községek és gazdakörök szavazataikat elnökeik vagy megbízottaik által gyakorolhatják, kik megbízó leveleiket a közgyűlés kezdetével az elnökséghez beadni kötelesek.

TAVIRATOK.

Budapest, decz. 3.
(Érk. d. u. 5 ó.)

Miniszterelnök a királynál.

Illetékes helyről arról értesítenek, hogy a lapoknak Gróf Tisza István miniszterelnök tegnapi királyi kihallgatásával kapcsolatosan hozott közleményei és kommentárjai valótlanak.

A képviselőház összehívása.

A délbén meglelenő krajczáros ujságok azon hirt korpottálják, hogy a képviselőházat hétfőre összehívják. Ezzel szemben politikai körökben erről bizonyosat nem tudnak.

Általános azonban az a vélemény, hogy a képviselőházat jövő hét szombatja, decz. 10-ike előtt nem hívják össze.

Az ellenzék akciója.

A Szövetkezeti ellenzék vezérbizottsága ma délelőtt értekezletet tartott.

Elhatározták, hogy tekintettel a szabadelvű párti mozgalmas nyilatkozásokra, a viéki gyűléseket folytatni fogják.

A Hitelbank terjeszkedése.

A Magyar Általános Hitelbank igazgatósági tanácsának mai ülésén elhatározták, hogy az intézet alaptőkéjét 10 millióval felemelik. Együttal tíz vidéki városban fióktelepet állítanak fel.

Nyilttér.

Nyilatkozat.

Özv. *Kémény Várady Domokosné* szül. *Liptószentmiklósi* és óvári *Pongrácz Antonia* elhunytá alkalmából nem mulasztjuk el *Barcsay Károly* női és férfitámadó kereskedőnek és dísztemetkezési intézet tulajdonosának, szolid, pontos és jutányos kiszolgálásáért, teljes megelégedésünket nyilvánítani.

Székelyudvarhely, 1904. november 18-án.

Tájékoztatásul.

Az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. és annak igazgatósága rövid idő óta czéltáblájával szolgál a leggyűlölködőbb és bosszuvágyó támadásoknak, melyek mindannyian hazugságtól, ferdtésektől és torzításoktól csak úgy hemzsegek.

Méltóságon alulinak tartjuk, hogy ezen támadásokra reagáljunk. Csak annyi szolgáljon tagjaink tájékoztatásul, hogy az Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. kebelében semmi olyas nem történt, ami nyugtalanságra okot szolgálhatna és hogy ezen üzelmek tisztán egy rendezett házjára vezetendők vissza.

Üzletmenetünk zavartalan folyásáról különben is látjuk, hogy érdekelt tagjaink, valamint általában a nagyközönség ily minősíthetetlen támadásokról a helyes ítéletet magának megalkotni tudja.

A sajtóper, az egyedüli védelmi eszközt, mely ily esetekben rendelkezésre áll, mind ezen támadások ellen, már is folyamatba tettük.

Budapest, 1904. nov. 30.

Leánykiházasító Egylet Igazgatósága.

Kiadja: *Becsek D. Fia* könyvnyomdája.

Telefonszám: 14.

Dupla villany delejes

Kereszt

Csillag

DM. R. G. 88503.

gyógyít, felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz légzés) álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór), idegeség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, ehetetlenség, influenza, valamint minden ideg-betegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni, meg vagyok győződve, készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel bel- és külföld részére

Scheffer D. Sándor
Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3.

Csak 5 korona

4 1/4 kiló (körülbelül 50 darab) kevésbé megsérült enyhe, finom

PIPERE-SZAPPAN

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jázmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

SCHEFFER D. SÁNDOR
Budapest, VIII. ker., Bezerédy-utca 3. szám.

Pénz

4 1/2%-os törlesztéses kölcsönt nyújtok budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyintézetektől a földbirtok és ingatlan 3/4 értékéig I és II. helyre 15-60 évig Személyhitelt papoknak, katonatisztek terjedő időtartamra nek, állami- és magánhitelintézeteknek, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélkül 1-15 évig terjedő időre gyorsan és diszkrétan.

Bank- és magánadósságok konvertálása.

LANGSAMU

Budapest, VI., Nagymező-u. 12.

A kölcsön nem záloglevelekben, hanem készpénzben lesz folyósítva.

Értékpapírok és részvények a legmagasabb napi árfolyam mellett megvételnek. Osztálysorsjegyek: 1/2 K. 12.—, 1/2 K. 6.—, 1/4 K. 3.—, 1/8 K. 1.50 (Valaszbélyeg)

Remek 6 szem. kávé-készlet minden színben csak 95 kr. f. 1.40 f. 1.90	Finom ajour 6 sz. kávé-készlet minden színben csak f. 2.30 f. 2.90 3.45	Minden család pénzt takarít!		Remek 6 szem. vászon Damaszt Garnitura csak f. 2.10 2.90 3.40 f. 3.90	Szép mintázott vászon törülköző 6 drb csak f. 1.25 1.72 1.90 f. 2.10
30 rőfös vég osodavászon csak f. 3.65	30 rőfös vég bőrvászon csak f. 4.95	30 rőfös vég irlandi vászon csak f. 4.15	30 rőfös vég Gyöngyvászon csak f. 5.45	30 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 5.60	30 rőfös vég I-a rumburgi vászon csak f. 6.40
50 rőfös vég bőrvászon csak f. 8.25	50 rőfös vég irlandi vászon csak 9.45	50 rőfös vég rumburgi vászon csak f. 10.40	30 rőfös vég jó min. chiffon csak f. 4.65	30 rőfös vég R. Chiffon csak f. 5.40	30 rőfös vég R. R. Chiffon csak f. 6.85
30 rőfös vég csikós Kanavász csak f. 3.25	30 rőfös vég csikós és koczkás I-ma kanavász csak f. 4.55	30 rőfös vég finom kanavász csak f. 5.40	35 rőfös vég kanavász különlegesség csak f. 6.40	30 rőfös vég fehér csikós csinvat ágyhuzatra csak f. 6.35	30 rőfös vég virágos fehér csinvat ágyhuzatra csak f. 7.40
Remek női ing vászonból, kézi himzéssel csak 85 kr. f. 1.15 f. 1.55	Remek női Chiffon ing schweizli himzéssel csak f. 1.10 f. 1.42 f. 1.74	Remek női háló Corseta nagy választékban csak 98 kr. f. 1.25 f. 1.56	Remek női chiffon nadrág csak 90 kr. f. 1.18 f. 1.45	Remek Chiffon alsó szoknyák himzéssel csak f. 1.35 f. 1.75 f. 2.25	Remek Cloth és posztó alsó szoknyák csak f. 1.65 f. 2.15 f. 3.22
Varrás nélküli vászonlepedő 2 mtr hosszú és másfél mtr széles csak 92 kr.	Varrás nélküli rezekek vászonlepedő 2 mtr hosszú és másfél mtr széles csak f. 1.05	Nemzetközi keresk. ügynökség Budapest, Kerepesi-út 65. l. em.		Remek selyem Cloth paplan minden színben csak f. 3.95	Remek Caschmir paplan minden színben csak f. 5.55

Baróthi mőmalom

lisztőrleményeit a helybeli piacon üzletembe bevezettem, miért is ajánlom a n. é. közönség figgelmébe. Próba megrendeléseivel bárki meggyőződést szerezhet ezen lisztek jóságáról és versenyképességéről.

Árak:

Kalácsliszt 0.	1 kg.	16 kr.
I. rendű kenyérliszt	1 "	14 "
II. " "	1 "	12 "
Szítált rozsliszt	1 "	11 "

Kiváló tisztelettel **Sterba Ödön.**

Stowasser J.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről kivá-vánatra ingyen és bér-mentve küldetik. **

Első kézből, a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban!

Első magyar villa-mos erőre berende-zett hangszergyár

Világhírű

a „REKORD” festészeti műintézet, a kiválóan sikerült életnagyságu arcsképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerőlevél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:
Olaj-, aquarell- és pastellfestésben fénykép után 48-63 cm. nagyságban ára 20 korona.
Legfinomabb kivitelű Blom-, Platin- és kréta-raja ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.
Egy életnagyságu nagy képet készítenek mindenkinek **teljesen ingyen**, ha részünkre 3 rendelést szerez, és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„Rekord”

festészeti műintézet
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

Egy amerikai gyorsfőző vagy háztartási mérleg ingyen.

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tuhalmozott raktáramból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst-áruimat

és pedig:

6 drb mexikói ezüst asztali kést,	
6 " " evővillát,	
6 " " evőkanalat,	
12 " " kávékanalat,	
6 " kiváló desszertkést,	
6 " kiváló desszertvillát,	
1 " mexikói-ezüst levesmerítő kanál,	
1 " mexikói-ezüst tejmerítő,	
2 " eleg. szalon asztali gyertyatartó	

46 drb összesen csak 6 frt 50 krajczár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai gyorsfőző vagy szavatosság mellett gyorsan működő 12 1/2 hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjlanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságát 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból

SCHEFFER D. SÁNDOR
Budapest, VIII., Bezerédy-utca 3. sz.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi-tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

BUDAPEST, II., Lőnehid-u. 5.

A jánja saját gyárban készült általánosan elismert különleges (speciális) fa-, rez-, fuvó és vonós hangszereit, csimbalmokat stb.

Legnagyobb rakfár és gyár.
3, 4, 5, 6 forinttól feljebb a legjobb felszerelésben.

Hangfokozó gerenda hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és légyabb hangot nyer (birtos siker); hegedűbe ja-ittással 4 frt

Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal. 2.50, 3, 4, 5 forinttól feljebb, különleges acélhangu hang arzenharmoni-kák, saját minták.

Tárogató rózsa-f: ból njezüst bil-lentyűvel és iskolával 30 - forinttól felj-bb

Harmoniumok, világhírű legjobb g-art-mány, 65 fo-inttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése (csőnyés f-it-telek mellett, jutányos ár-ban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok)

Javítások az összes hangszereken, különle-ges szakszerű pontossággal, ju-tányos árban es-közöltetnek.

Kezesség minden egyes hangszernél

Kivitel nagyban és kicsinyben

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióának bizonyult háziszser, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-csillapító szernek bizonyult köszvény-nél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosság legyűnik és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cég-jegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógy-szertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu portland cementet ajánl olcsó áron a

BRASSÓI PORTLAND CEMENTGYÁR

Brassóban Székelyudvarhelytt kapható Rösler és Gabor uraknál.